

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

B. V. D.

Aan Zijne Excellentie
de Minister-President,
Plein 1813 no. 4,
te
'S-GR A V E N H A G E.

III

Bijlage(n): 1.

Uw brief van:

N. 1.126.834

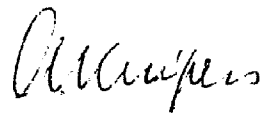
Onderwerp: Rode Jeugd.

's-Gravenhage, 2 februari 1973
President Kennedylaan 25

Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie een rapport aan te bieden betreffende bovengenoemd onderwerp.

Een exemplaar van dit rapport zond ik aan de Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Drs. A. Kuipers

Gewelddadige Activiteiten van de Rode Jeugd in 1972Samenvatting

De Rode Jeugd, waarvan met name de Eindhovense afdeling in de jaren 1968-1971 van zich heeft doen spreken door een reeks deels gewelddadige acties tegen de Eindhovense overheid (met name de politie) en tegen Philips (door deelname aan het Comité Eindhoven-Griekenland, later de Actiegroep Griekenland-Eindhoven), is begin 1972 geheel op de "terroristische"lijn overgegaan. De organisatie is daartoe gesplitst in een legaal en een illegaal deel, waarvan het laatste - bestaande uit enkele kleine cellen - onder verschillende benamingen de feitelijke terreuracties heeft bedreven en vervolgens daarvoor de verantwoordelijkheid heeft geclaimd.

Uit de logica van de ontwikkelingen en de samenhang van de beschikbare gegevens kan worden opgemaakt dat deze claims juist zijn.

Eén reeks incidenten die in 1972 zijn voorgevallen vormt een zevental bomaanslagen tegen Philipsvestigingen (mei tot juni), gevolgd door een poging tot een bomaanslag op de heer II, commissaris van Philips, in oktober.

Volgens de Rode Jeugd zijn deze aanslagen gepleegd door een groepering waarvan leden afkomstig zijn uit het bovengenoemde comité Eindhoven-Griekenland, dat nu praktisch met de RJ geassocieerd zou zijn.

De anti-Philipscampagne van dit comité, waarin destijds ook figuren uit de studentenvakbeweging zaten, naast RJ-ers, was geresulteerd in een soort afpersing van een miljoen gulden. De bom in de garage van de heer II en gelijktijdige bedreiging van de Philips Raad van Bestuur zou bedoeld zijn om deze afpersing kracht bij te zetten.

Een tweede reeks incidenten betreft een tweetal brandstichtingen (mei, juni), een bomaanslag tegen Holiday Inn (Utrecht, oktober) een poging tot bomaanslag op de Bank of America (Rotterdam, oktober) en een poging tot bomaanslag tegen de Zwolse Algemene (Utrecht, oktober).

De verantwoordelijkheid voor deze affaires werd geclaimd door het "Revolutionair Volksverzet Nederland" (RVN) een algemene benaming voor enkele illegale cellen van de RJ.

Hoewel in elk van deze reeks incidenten een eigen samenhang onderscheiden kan worden, kan toch praktisch gesteld worden dat ze beide van "de Rode Jeugd" uitgaan. (De bom tegen de heer II was van precies dezelfde constructie als die gebruikt door het RVH).

In de tweede week van december kwam het tot nieuwe subversieve activiteiten. Er waren indicaties dat er opnieuw sprake was van materiaal voor het vervaardigen van bommen, dat deze waarschijnlijk tegen objecten in of rond Eindhoven gebruikt zouden worden en dat met name II daarbij betrokken was, op wie de aandacht geconcentreerd was sinds de eedergencemde bomaanslagen in Utrecht.

Toen dan ook de politie op 13 december een inval deed in de woningen van enkele RJ-leden te Eindhoven, waaronder de woning van de ouders van II . werden hier de bewuste explosieven gevonden en in beslag genomen en werd II gearresteerd.

Overigens is het inmiddels duidelijk, dat de RJ wil trachten munt te slaan uit de gevangenhouding van II . Er zal een soort "Rode Hulp" organisatie worden opgericht naar analogie van de Duitse "Rote Hilfe" en de Franse "Secours Rouge" met medewerking - hoopt men - van bekende Nederlanders van linkse signatuur.

GEWELDDADIGE ACTIVITEITEN VAN DE RODE JEUGD IN 1972

A. Theoretische achtergronden en de scheuring in de RJ

Volgens het in mei 1969 vastgestelde "beginsel- en actieprogramma" was het doel van de Rode Jeugd: "De verspreiding van de marxistisch-leninistische gedachte en de marxistisch-leninistische leer om te komen tot de omverwerping van de dictatuur van de bourgeoisie en de vestiging van de dictatuur van het proletariaat in een socialistisch Nederland".

Accepteerden de leden uiteraard deze doelstelling in het algemeen, aanzienlijk minder eens was men het over de vraag op welke wijze een en ander gerealiseerd zou dienen te worden. Met name de discussies over de opportuniteit van het gebruik van geweld gezien de huidige politieke situatie in Nederland leidden tot een diepgaand meningsverschil binnen de organisatie.

Hoewel er in de verschillende RJ-publicaties, vooral in de loop van 1970 en 1971, een duidelijke verbale radicalisering viel te onderkennen, bleek het merendeel van de leden (om opportunitetsredenen, niet uit principiële overwegingen) er niet van overtuigd te zijn, dat het zin had deze verbale agressie reeds onmiddellijk in daden om te zetten. Langzamerhand ontstonden er zodoende twee groepen binnen de RJ.

Enerzijds werden de opvattingen over dit vraagstuk geformuleerd door een groep rond de landelijke voorzitter van de RJ, de Bindhove-naar II *) die meende dat het gebruik van geweld rechtstreeks te maken zou hebben met de economische ontwikkeling van de samenleving. Aangezien namelijk, volgens II, in een kapitalistische maatschappij de massa onderdrukt wordt door de enkelingen die beschikken over de produktiemiddelen en de bevrijding uit deze onderdrukking alleen maar kan slagen door vernietiging van de onderdrukkers als groep, moet men als goed marxist-leninist overtuigd zijn van het feit dat het gebruik van geweld niet slechts geoorloofd, maar zelfs noodzakelijk is. Dergelijk geweld is geen terreur, maar "anti-terreur", namelijk gericht tegen het geweld van de onderdrukkers.

Gewelddadige praktijken waren dan ook voor II principieel volstrekt aanvaardbaar; het ging er volgens hem slechts om dit middel geweld op de juiste wijze toe te passen:

*) zie bijlage

"De verhouding tussen doel en middel wordt met deze zienswijze dan ook een technische aangelegenheid. Wij zitten hier (in Nederland) in een destructieve fase en de situatie eist van ons dat wij alle middelen zonder voorbehoud gebruiken om ons doel, in deze fase de chaotisering van het kapitalisme, te bereiken. Bedrog, intimidatie, sabotage, vernietiging van levens, list enz. zijn hiervoor de noodzakelijke middelen. Wij moeten ons in deze fase losmaken van alle waarden en gedragsregels die de heersende klasse heeft opgesteld, omdat die waarden en die regels een rem vormen op ons handelen aangezien wij er van nature op gericht zijn de status quo te handhaven".

Hiertegenover werd een geheel ander standpunt ingenomen door de RJ-afdelingen Amsterdam en Kampen, die meenden dat het gebruik van geweld door een voorhoede, zonder dat deze op de steun van het proletariaat kon rekenen, slechts zou kunnen leiden tot de vernietiging van die voorhoede zelf:

"Communisten weten dat de monopolistisch-kapitalistische staatsmacht slechts met geweld vernietigd kan worden en dat de dictatuur van het proletariaat alleen steunend op een gewapende macht gehandhaafd kan worden. Maar het proletariaat zal, geleid door de Communistische Partij, het geweld pas dan gebruiken als het werkelijk tot de overwinning kan leiden (GEEN GEWELD NU). Kameraden, laten we uit de revolutionaire droomwereld ontwaken. Geen revolutionair ongeduld meer, we zullen eerst het kleine, moeilijke werk moeten gaan doen. Werkelijk marxist-leninist zijn in de huidige situatie in Nederland betekent: werken in bedrijven, vakbonden en buurtcomité's en wel onder leiding van de Rode Jeugd".

Deze tegenstellingen traden in de loop van 1971 steeds scherper en duidelijker aan het licht en leidden tenslotte tot een scheuring. De inleiding hiertoe vormde een door de afdeling Amsterdam buiten het landelijk bestuur*) om georganiseerd "Landelijk Congres van de Rode Jeugd (Marxistisch Leninistisch)", dat tot doel had tegenover

*) Hoewel het dubieus is of er feitelijk wel een landelijk bestuur bestond, was officieel nog steeds landelijk voorzitter.

de "terroristische lijn" van de afdeling Eindhoven, de "massalijn" van de afdeling Amsterdam te stellen alsmede "de laatste ontwikkelingen in de RJ vast te leggen en duidelijkheid te scheppen voor het Nederlandse volk"

Kort hierna scheidten de gematigden zich af onder de naam Rode Jeugd (marxistisch-leninistisch *). Tot de overblijvende terroristische vleugel behoorden enkele leden uit de voormalige afdelingen Den Haag, IJmuiden en Amsterdam en de gehele afdeling Eindhoven.

B. De situatie in Eindhoven

1. De RJ contra het gezag

Het is niet toevallig, dat de gehele afdeling Eindhoven tot deze terroristische vleugel behoorde. Al enkele jaren tevoren was er in die stad een ontwikkeling op gang gekomen, die mede bepalend was voor de gehele latere ontwikkeling van de Rode Jeugd.

Kort na de oprichting van deze afdeling in 1968 kwamen de leden ervan namelijk in conflict met de plaatselijke politie, welke sterk op de activiteiten van de RJ reageerde. Dit leidde aanvankelijk tot een snel escalerende verbale agressie van de zijde van de RJ, doch onder invloed van een steeds scherper wordende confrontatie met de plaatselijke overheid ging de RJ uiteindelijk over tot het gebruik van geweld, hetgeen onder meer leidde tot de volgende acties (vrijwel steeds gericht tegen de Eindhovense overheid):

- het gooien van stenen door ruiten (o.m. van het politiebureau),
- het gooien van brandbommen (o.m. naar het huis van de burgemeester en van een politie-agent),
- vernieling van zo'n 200 parkeermeters,
- brandstichting,
- het gooien van rookbommen (o.m. in het huis van een journalist en van een ondernemer),

*) Later is deze groepering, uitgezonderd de afdeling Kampen, gefuseerd met de Bond van Nederlandse Marxisten-Leninisten (BNML).

- het aanbrengen van een kneedbom onder de ruitenwissers van de auto van de burgemeester,
- vernieling van de auto van de Hoofdcommissaris van politie.

Overigens moge worden opgemerkt dat een deel van deze acties al had plaatsgevonden voordat de behoefte ontstond deze in een theoretisch raamwerk te plaatsen.

De confrontatie met de politie bereikte een hoogtepunt in 1971 met de affaire II : een lid van de RJ, die door de politie was benaderd om informatie over deze organisatie te verschaffen, maar die zijn kameraden daarover inlichtte en een tijdlang dubbel spel speelde. Via de pers werd deze zaak tenslotte publiek gemaakt in een poging de politie te blameren. Immers, aldus het RJ-lid II *):

"Alle andere politieke middelen hebben gefaald; wanneer we niet terugslaan, dan worden we vermorzeld door de fascistische van de Eindhovense politie".

2. De RJ contra Philips

Inmiddels had de RJ in Eindhoven nog een ander actie-object gevonden, namelijk het Philips-concern. In februari 1969 werd door de plaatselijke afdelingen van de RJ en de Studenten Vakbeweging (SVB) het Comité "Eindhoven-Griekenland" opgericht, dat op 22 februari middels een demonstratie wilde protesteren tegen de vestiging van een Philipsfabriek in Griekenland. De demonstratie zelf verliep rustig, doch direct na afloop ervan trok een groot aantal demonstranten onder leiding van II en II (RJ) naar het standbeeld van Anton PHILIPS, waar zij een krans van prikkeldraad wilden neerleggen. Hier ontstond een fikse rel, die de gemoederen nog lange tijd aanzienlijk verhitte.

Uiteraard is een concern als Philips een "natuurlijke" vijand van een marxistische organisatie als de RJ, doch door de gang van zaken rond de genoemde demonstratie en vooral doordat de demonstranten - al dan niet terecht - van mening waren dat ook leden van de Philips Bewakingsdienst bij het standbeeld hadden ingegrepen, werd de aandacht van de RJ waarschijnlijk definitief op Philips gefixeerd.

Als gevolg hiervan wendde de Actiegroep "Griekenland-Eindhoven" (naar alle waarschijnlijkheid een voorzetting van het Comité "Eindhoven-Griekenland" met zo mogelijk een nog sterkere RJ-invloed) zich in mei 1970 met een open brief tot de Raad van Bestuur van Philips,

*) zie bijlage

waarin zij deze beschuldigde van collaboratie met de Griekse junta en eiste dat Philips als een soort genoegdoening f 1.000.000.- zou storten op gironummer 1858839 t.n.v. FAM (het door communisten beheerste Grieks Patriottisch Front). Mocht Philips deze eis niet inwilligen dan zou "tot een constante actie tegen de N.V.Philips worden overgegaan, te beginnen met een actie om de arbeiders duidelijk te maken welke misdaden tegen vrijheid en democratie worden begaan met de steun van de N.V.Philips".

Dit gebeurde aanvankelijk in de vorm van een aantal pamfletten-acties waarin de N.V.Philips als een imperialistisch monopoliebedrijf werd afgeschilderd. Langzamerhand verwaterden deze acties echter om tenslotte geheel te stoppen, waarna er van de actiegroep weinig of niets meer vernomen werd, totdat in de nacht van 23 op 24 februari 1972 een bom ontplofte bij het Evoluon te Eindhoven.

Enkele dagen na deze aanslag ontvingen de Raad van Bestuur van Philips en enkele kranten een te Utrecht geposte brief van de actiegroep "Philips-Griekenland", waarin onder meer viel te lezen dat de actiegroep had besloten:

"door middel van een beperkte sabotageactie nogmaals haar bezwaren tegen het monopoliebedrijf Philips kenbaar te maken". Tevens diende deze actie "om onze eisen, die wij al eerder aan de Philipsdirectie stelden, nogmaals, maar dan krachtiger te benadrukken".

Uit het vervolg van de brief bleek dat de actiegroep onder meer doelde op de bovengenoemde eis van f 1.000.000.- (welke uiteraard niet was ingewilligd). Tevens werd uit de brief duidelijk dat de Actiegroep "Philips-Griekenland" zich beschouwde als de opvolgster van de eerder genoemde groepen.

Dit laatste bleek overigens ook uit het in augustus 1972 verschenen RJ-Cahier nr. 1, waarin een vertegenwoordiger van de Actiegroep "Philips-Griekenland" in een interview sprak over de "kiem van de huidige actiegroep", die in 1969 zou zijn gelegd tijdens de demonstratie van RJ en SVB tegen Philips. Verderop in het interview werd over deze zaak nog gezegd:

"Toen onze eisen (aan Philips) naar buiten gebracht werden maakte een gedeelte van onze tegenwoordige groep reeds deel uit van deze oude actie-comité's. De eisen waar het nu om gaat zijn mede door ons opgesteld en ze zijn door onze stemmen als actiepunten aangenomen. Het grootste deel van de toenmalige actie-comité's zagen deze eisen slechts als een min of meer ludiek element zonder feitelijke betekenis. Bij voorkeur sprak men van symbolische eisen".

Inderdaad stond er in het pamflet van mei 1970: "Daaron eist de groep een symbolisch bedrag van f 1.000.000.--,.....". De leden van de Actiegroep "Philips-Griekenland" bleken deze eis bepaald niet ludiek en symbolisch te zien, want, zo vervolgdé de geïnterviewde:

"Onze bedoeling is steeds geweest om Philips met geweld een gedeelte van zijn onrechtvaardig verkregen winsten te ontnemen".

Tenslotte bleken de bezwaren tegen Philips in het interview veel meer in een algemeen anti-kapitalistisch kader te zijn geplaatst dan in 1969/1970 het geval was. Vermoedelijk was dit een gevolg van het feit dat het Comité "Eindhoven-Griekenland" slechts gedeeltelijk en de Actiegroep "Philips-Griekenland" geheel door de RJ gecontroleerd werd.

C. De RJ als illegale organisatie

Dat een marxistisch-leninistische organisatie als de RJ haar organisatiestructuur volgens leninistische principes zou opbouwen ligt voor de hand. Toch heeft zij nooit veel moeite gedaan zo'n structuur formeel van de grond te krijgen; de voornaamste reden hiervan was waarschijnlijk dat de geringe omvang van de organisatie dit weinig opportuun maakte. Na de scheuring was dit natuurlijk nog minder het geval, doch de aktiepraktijk van de afdeling Eindhoven had aangetoond dat ook in zeer kleine groeperingen de noodzaak van een stringente, zowel interne als externe beveiliging aanwezig was.

Nu de RJ als landelijke organisatie gewelddadige acties zou gaan ondernemen moest derhalve de organisatiestructuur aan de beveiligings-eisen worden aangepast. Derhalve besloot het landelijk bestuur op 9 april 1972 de RJ te splitsen in een aantal cellen.

Later werd duidelijk, dat de RJ in feite was gesplitst in twee geheel gescheiden delen, te weten een legaal en een illegaal deel. Het legale deel zou zijn onderverdeeld in min of meer autonome afdelingen, die zich bezighouden met scholing, colportage, kalkacties en dergelijke. Er zou wel een hoofdbestuur zijn, doch dat zou zich voornamelijk bezighouden met externe publiciteit.

Het illegale zou uitsluitend tot taak hebben gewelddadige en andere illegale activiteiten (zoals paspoortsmokkel) voor te bereiden en uit te voeren. Daartoe is deze tak van de RJ geheel gedecentraliseerd, hoewel bijvoorbeeld de aanschaf van materiaal voor bomaanslagen wel min of meer centraal schijnt te zijn geregeld, terwijl ook de te volgen strategie wel in onderling overleg zal worden uitgestippeld.

Voor de uitwerking en de feitelijke uitvoering van de acties is deze tak echter volgens het bekende cellensysteem opgesplitst, waarbij vooral een strenge onderlinge compartimentering opvalt. Overigens staat de gehele beveiliging op een hoog niveau, hetgeen voor een groot deel te danken is aan de activiteiten op dit gebied van II en II *).

Vermeldenswaard is, dat zo nu en dan geconstateerd wordt dat leden van een illegale cel als scholingsleider etc. optreden tijdens bijeenkomsten van legale afdelingen of zelfs op openbare bijeenkomsten. Zij weten tegenover buitenstaanders hun legale en hun illegale activiteiten echter consequent gescheiden te houden en hebben voorzover bekend daarbij nimmer iets losgelaten over hun illegale werk, met uitzondering van de soms wat loslippige II **).

De illegale cellen treden niet onder de naam RJ op, doch claimen hun aanslagen (dat moet wel, anders is het politieke effect vrijwel nihil) onder een andere naam. De voorhanden zijnde gegevens wijzen erop, dat bijvoorbeeld de Actiegroep "Philips-Griekenland", waarvan hierboven al gezegd is dat zij geheel door de RJ gecontroleerd wordt, in feite niet meer is dan zo'n illegale RJ-cel. Hiermee is tevens verklaard waarom deze actiegroep nooit anderszins de aandacht heeft getrokken.

Een andere cel van deze RJ-tak is het "Revolutionair Volkerverzet Nederland" (RVN), een organisatie welke volgens het al eerder genoemde RJ-Cahier nr. 1 is opgericht met het doel illegale actie te voeren en zich voor te bereiden op gewapend verzet tegen het kapitalisme/imperialisme. Als aanvalsobject van deze organisatie geldt:

"Eder individu, elk bedrijf, elke institutie welke de handen vuil maakt aan imperialistische of kapitalistische praktijken".

In dit artikel wordt de indruk gewekt, dat het hier om een min of meer zelfstandige organisatie gaat, een soort zusterorganisatie van de RJ. II heeft echter bij herhaling - in bedekte termen - verklaard, dat ook het RVN niets meer is dan een illegale RJ-cel. Uit het vervolg van dit rapport zal blijken dat dit klopt.

*) Hij wordt beschouwd als de leider van de gehele illegale tak. Zie ook bijlage.

***) Een der oprichters van de RJ. Zie bijlage.

D. Gewelddadige acties van de RJ

De gewelddadige activiteiten van de RJ kunnen in de drie volgende reeksen - waartussen een zeker verband bestaat - worden ingedeeld:

- 1) De acties in Eindhoven tussen 1968 en 1971
- 2) De acties tegen Philips begin 1972
- 3) De acties tegen Amerikaanse bedrijven in de tweede helft van 1972.

Ad.1:

De acties in Eindhoven zijn reeds ter sprake gekomen en behoeven hier geen verdere bespreking.

Ad.2:

Deze reeks omvat de bomaanslagen tegen:

- 24 februari 1972 : Evoluon te Eindhoven
24 april 1972 : Philips Hilversum (FTI)
24 april 1972 : Philips Baarn (PFI)
24 april 1972 : Philips Rotterdam (TD)
28 mei 1972 : Philips Arnhem (TD)
28 mei 1972 : Philips Amsterdam (Duphar)
8 juni 1972 : Philips Eindhoven (Techn.Bedr. - Cederlaan)
17 oktober 1972 : II , Commissaris N.V.Philips.

De aanslagen op Philips Duphar en het kantoor aan de Cederlaan te Eindhoven mislukten door een technisch mankement aan de bom; die tegen - werd tijdig ontdekt; alle andere aanslagen richtten materiële schade aan.

Uit een onderzoek van het Gerechtelijk Laboratorium is gebleken dat er (de aanslag op de II alleen buiten beschouwing gelaten) tussen de aanslagen in technisch opzicht een duidelijk verband bestaat. In alle gevallen ging het om bommen waarvan de springstof bestond uit kaliumchloraat en zwavel, verpakt in een metalen beddekruijk. De ontsteking was electrisch en bestond uit een wekker, een batterij en een flitslampje (voorzover te achterhalen). Het geheel werd, steeds verstopt in een nylonkous of panty, gedurende de nachtelijke uren tegen de gevel van de verschillende objecten geplaatst.

Na de eerste aanslag (Evoluon) werd bij de Raad van Bestuur van Philips en enkele kranten de hierboven meermalen genoemde brief van de Actiegroep "Philips-Griekenland" ontvangen. Vermeldenswaard is nog het volgende citaat uit deze brief:

"Wij willen de Philipsdirectie nog één maand bedenktijd geven waarin zij te kennen kan geven aan onze eisen tegemoet te willen komen. Vindt men dit niet nodig dan zullen wij overgaan tot het afwerken van ons sabotageprogram. De akties zullen in eerste instantie niet gericht zijn op de produktieafdelingen van het bedrijf. Want wij bestrijden de Philipsdirectie en niet de Philipsarbeiders die in deze strijd onze bondgenoten zijn. Als blijkt dat de Philipsdirectie ook nog na het afwerken van ons sabotageprogram halsstarrig blijft, dan zullen de leden van de raad van bestuur persoonlijk verantwoordelijk worden gesteld en zullen onze acties zich in deze zin wijzigen".

Gezien de technische overeenkomsten tussen de aanslagen, het ontbreken van verdere claims en - uiteraard - het uitblijven van enige reactie van de Philipsdirectie, kan worden aangenomen dat de aanslagen van 24 april, 28 mei en 8 juni gezien moeten worden als de uitvoering van het sabotage-program.

Ook het tweede deel van de bedreiging (acties tegen leden van de Raad van Bestuur persoonlijk) werd gedeeltelijk uitgevoerd met de aanslag op II, ex-directeur Sociale Zaken en thans Commissaris van de N.V.Philips, die een bom onder zijn auto vond, welke gelukkig niet ontplofte. Enkele dagen later ontvingen alle leden van de Raad van Bestuur van Philips een niet ondertekende brief, waarin onder meer het volgende te lezen stond:

"Ondanks enige aanmaningen heeft de Raad van Bestuur het niet nodig gevonden om op ons verzoek in te gaan. Daarom heeft een tribunaal besloten om de volgende fase van het actieprogram in te laten gaan. Eén waarschuwing, de laatste, is reeds gegeven. Van nu af aan zal tot directe persoonlijke actie worden overgegaan. Het tribunaal heeft U persoonlijk aangeslagen op f 48.000.--. Betaalt U niet, dan zijn de gevolgen voor U en zal de actiegroep de laatste fase op U of Uw omgeving van toepassing laten zijn".

Deze brief was geschreven met behulp van zogenaamde "sjabloonletters", een techniek die ook werd toegepast bij enkele claims van aanslagen van het Revolutionair Volksverzet Nederland (zie hieronder ad 3). Ook in technisch opzicht was er een opvallende overeenkomst met de aanslagen van het RVN, want ook de bom bij II behoorde tot het zogenaamde "buisbom"-type. Zo leverde deze aanslag een duidelijke aanwijzing voor de samenhang tussen de aanslagen van de Actiegroep "Philips-Griekenland" en het RVN: enerzijds paste ze wat motivering en doel betrof en blijkens de tekst van de claim in de geschiedenis van de actiegroep, anderzijds paste ze echter, gezien het tijdstip waarop ze plaatsvond en gezien de techniek die was toegepast, in de reeds aanslagen van het RVN.

Ad. 3:

De akties van deze reeks begonnen nog voor het einde van de aanslagen tegen Philips; er behoorden toe:

- 6 mei 1972 : poging tot brandstichting in het kantoor van Turkish Airlines, Leidsestraat 6 te Amsterdam
- 18 juni 1972 : brandstichting in de Amerikaanse Bibliotheek te Amsterdam
- 4 oktober 1972: bomaanslag op Hotel Holiday Inn te Utrecht
- 16 oktober '72: bomaanslag op de Bank of America te Rotterdam
- 18 oktober '72: bomaanslag op de "Zwolsche Algemeene" te Utrecht *)
- (N.B. 17 okt. : aanslag op II)

De aanslagen van 16 en 18 oktober mislukten, alle andere richtten - soms aanzienlijke - schade aan.

In technisch opzicht vertoonden deze aanslagen grote verschillen met de aanslagen op Philips. In het geval van de Turkish Airlines was een zogenaamde "rookkaars" gebruikt (in de krijgsmacht en op zee gebruikt als markeringsmiddel) en bij de Amerikaanse Bibliotheek konden geen resten worden achterhaald. De andere aanslagen waren - met de aanslag op II - onderling identiek. Ook nu weer bestond de springstof uit kaliumchloraat en zwavel, doch het geheel was nu verpakt in stalen buizen, welke aan de uiteinden met stalen plaatjes waren afgedekt. De ontsteking was waarschijnlijk in alle gevallen afkomstig van ICI te Glasgow. De bommen bezaten echter aanzienlijk meer kracht en maakten een duidelijk professioneler indruk, dan de bommen uit de vorige reeks aanslagen.

Overigens doet het gebruik van dergelijke buisbommen sterk denken aan enkele door de Rote Armee Fraktion (RAF = Baader-Meinhof-Gruppe), onder andere te Frankfurt gepleegde aanslagen, waar bommen van eenzelfde type gebruikt werden.

Dit is met name interessant, omdat enkele prominente RJ-leden bij herhaling hebben beweerd over contacten te beschikken met de RAF, doch vooral ook omdat II **) na een op 20 september 1972 geconstateerde inreis vanuit Duitsland vertelde dat hij in Frankfurt was geweest, waar hij contact zou hebben gehad met leden van de RAF en/of de Rote Hilfe, een met de RAF verwante organisatie.

*) Dit is een onderdeel van het ITT-concern.

**) Zie bijlage.

Twee weken na zijn reis ontplofte de eerste ~~uitstroom~~ "in Nederland" en wel in Utrecht, de woonplaats van II.

Alle aanslagen uit deze reeks werden geclaimd door het "Revolutionair Volksverzet Nederland" middels brieven aan het ANP. Zo werd het ANP na de aanslag op Turkish Airlines opgebeld met de mededeling, dat men "maar eens in de brievenbus moest kijken". Hierin werd een getypte brief gevonden met de claim van het RVN. Na de aanslag op de Amerikaanse Bibliotheek werd eenzelfde methode toegepast; nu lag de brief echter onder een boom bij het ANP-kantoor.

Deze brief, afkomstig van "Kommandogroep III" van het RVN, was weliswaar op een andere machine getypt, maar vertoonde qua inhoud en stijl duidelijke overeenkomsten met de voorgaande.

Ook de claim na de aanslag op Hotel Holiday Inn vertoonde naar de inhoud weer een opvallende overeenkomst met eerdere claims. Deze keer was zij echter niet getypt, doch geschreven met zogenaamde "sjabloonletters" (zie de aanslag op II). Voor zover bekend was de brief normaal per post verzonden. Afzender: RVN, groep 9.

De groepen 7, 9 en 11 van het RVN claimden tenslotte in een gezamenlijke brief (sjabloonletters) de aanslagen op Hotel Holiday Inn de Bank of America en de Zwolsche Algemene. Tevens ontvingen enkele kranten nu rechtstreeks een afschrift.*)

Enkele dagen later ontving de Volkskrant een brief van het RVN, waarin dit zich van de aanslagen distancieerde, doch deze week zowel wat betreft inhoud, als taalgebruik en vormgeving dusdanig af van de vorige brieven, dat het hier waarschijnlijk om een vervalsing ging.

E. II en de acties van het RVN

Ook II vertelde op een bepaald moment dat de aanslag op Turkish Airlines door het RVN was gepleegd, daaraan toevoegend dat de politie hem in verband met die aanslag had gezocht en dit "in feite ook niet helemaal ten onrechte". Inderdaad werd II door de politie gezocht: een nachtwaker had hem namelijk in eerste instantie van een foto herkend als één van de twee mannen die hij na de aanslag op het kantoor van Turkish Airlines had zien wegrennen. Toen hem later een recentere foto van II werd getoond zei dezelfde getuige echter dat dit persé niet de man was die hij gezien had.

*) De vorige claim was namelijk niet in de pers gepubliceerd.

Later deed II enkele uitlatingen die het sterke vermoeden deden rijzen, dat hij eveneens op de hoogte was van bijzonderheden betreffende de aanslag op de Amerikaanse Bibliotheek en van komende aanslagen op Amerikaanse bedrijven.

F. II en de acties van het RVN

Uit verschillende gegevens valt af te leiden, dat II waarschijnlijk op de een of andere wijze betrokken is geweest bij de aanslag op Hotel Holiday Inn te Utrecht, dan wel over enige werkschap beschikte met betrekking daartoe.

In elk geval is er het interessante gegeven dat bij deze aanslag voor de eerste keer gebruik is gemaakt van een buisbom kort nadat hij in Frankfurt, naar eigen zeggen, contact had gehad met figuren uit de sfeer van de Baader-Meinhofgroep. Maar ook zijn indicaties daarvoor te vinden in enkele onvoorzichtige uitlatingen die hij gedaan heeft.

Het staat voorts vast, dat hij vooraf op de hoogte was van het feit dat een bom zou worden geplaatst bij de Bank of America te Rotterdam.

Er zijn, tenslotte sterke aanwijzingen, dat de bom die bij de "Zwolse Algemeene" te Utrecht gevonden is, door hem werd geplaatst.

G. Gebeurtenissen in oktober-december 1972

In de weken die volgden op de bomaanslagen van oktober keerde de RJ terug tot meer "normale" activiteiten, waarbij vooral veel energie werd besteed aan het samenstellen van een aantal nieuwe RJ-uitgaven (RJ-Cahier nr. 2, "special" over de RAF (Rote Armee Fraktion) en de nog op te richten organisatie "Rode Hulp"). Tevens werd een tentoonstelling voorbereid met foto's van de activiteiten van de RAF, welke tentoonstelling in de Raadskelder te Utrecht en Het Paard van Troje te Den Haag werd gehouden. In Amsterdam kwam een nieuwe serie scholingsbijeenkomsten op gang, aanvankelijk geleid door II, later door II.

In de tweede week van december kwam het echter tot nieuwe subversieve activiteiten. Er waren indicaties dat er opnieuw sprake was van materiaal voor het vervaardigen van bommen, dat deze waarschijnlijk tegen objecten in of rond Eindhoven gebruikt zouden worden en II daarbij wederom betrokken was.

In de ochtend van 13 december deed de politie derhalve een inval in de woningen van enkele RJ-leden te Eindhoven, waaronder de woning van de ouders van II. Hier werden de bewuste explosieven gevonden en inbeslaggenomen; II werd gearresteerd.

Deze actie van de politie kwam voor de RJ-leiders kennelijk zeer onverwacht en veroorzaakte aanzienlijke verwarring. Toen echter eerst II (de concubine van II) en enige dagen later II, die beiden bij de politie-inval waren gearresteerd, werden vrijgelaten en II alleen wegens overtreding van de vuurwapenwet werd vastgehouden, kreeg men weer wat moed en was men snel over de schok heen.

H. Oprichting van de "Rode Hulp"

Overigens is de mogelijkheid niet uitgesloten dat de RJ wil trachten politieke munt te slaan uit de gevangenhouding van II. Reeds enige tijd namelijk is het bekend, dat de RJ het plan heeft om in Nederland te komen tot de oprichting van een "Rode Hulp", naar analogie van soortgelijke organisaties in het buitenland (Duitsland "Rote Hilfe", Frankrijk "Secours Rouge"). De bedoeling is dat de Rode Jeugd bij deze nieuwe organisatie een belangrijke vinger in de pap zal houden, maar voor het oog van de buitenwereld wel zoveel mogelijk op de achtergrond zal blijven.

Thans is gebleken, dat II onlangs de laatste hand heeft gelegd aan een brochure, over deze "Rode Hulp" organisatie, welke binnenkort op een persconferentie zal worden gepresenteerd.

Tevens wil men proberen een "Comité van Aanbeveling" op te richten, waarin een 10-tal bekende (linkse) Nederlanders zitting zullen nemen en van wie er ook enkelen op de bewuste persconferentie aanwezig zouden moeten zijn. In dit verband werd gedacht e.g. zou er contact worden opgenomen met:

(de advocaat van II en anderen.

De brochure - waarin onder andere aandacht zou worden besteed aan de arrestatie van II - zal niet alleen in enkele boekhandels te koop zijn, maar in hoofdzaak aan mogelijk geïnteresseerde personen worden toegezonden, hetgeen de RJ voor hoge kosten stelt.

I. Conclusie

Uit het bovenstaande moge blijken, dat leden van de illegale tak van de RJ verantwoordelijk zijn voor de gepleegde aanslagen. Hun voornameste doel hierbij is waarschijnlijk het zaaien van onrust en het "verunsicheren" van het overheidsapparaat, vanuit de idee dat het kapitalistische systeem dat uiteindelijk gedoemd is te verdwijnen, nu reeds effectief ondermijnd kan worden.

Zij zijn er daarbij niet direkt op uit slachtoffers te maken, hoewel zij het reële risico dat dit toch zou gebeuren zonder meer aanvaarden.

De keuze van de objecten past helemaal in de RJ-strategie: Amerikaanse bedrijven of instellingen en grote internationale concerns waarvan Philips beschouwd kan worden als een "historische tegenstander" van de RJ. Alleen de aanslag op Turkish Airlines past niet in dit schema, doch deze moet misschien gezien worden als een betuiging van solidariteit met een "zusterorganisatie", aangezien er kort voor deze aanslag in Turkije enkele leden van een linkse terroristische beweging waren terechtgesteld. De betreffende claim lijkt deze conclusie te bevestigen.

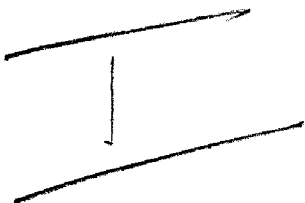
Het is niet waarschijnlijk, dat de RJ betrokken is bij de vele honderden valse bommeldingen en de loze "bommen" die in Nederland direct na de aanslagen in oktober nogal wat onrust veroorzaakt hebben. Wel is de RJ natuurlijk verantwoordelijk voor het creëren van een klimaat, waarin dit soort zaken een hausse beleven.

De arrestatie van II heeft een aanzienlijke schok te weeg gebracht in de RJ-gelederen, waarvan men zich echter snel hersteld heeft. Er valt dan ook weer een opleving te constateren van het aantal conspiratieve ontmoetingen, die na de politieactie enige tijd achterwege waren gebleven. Waartoe dit alles zal leiden is niet bekend, doch gevreesd moet worden, dat de RJ in de toekomst weer op gewelddadige wijze van zich zal laten horen. Mogelijk zal men wachten tot na de uitspraak (eventueel in hoger beroep) in het komende proces tegen II aangezien men zal vrezen dat een aanslag kort voor of tijdens het proces het vonnis van de rechter zal beïnvloeden.

Rondom dit proces zijn wel propagandistische activiteiten van de nieuwe "Rode Hulp" organisatie te verwachten, die van deze zaak waarschijnlijk een politieke test-case zal trachten te maken.

30 januari 1973.

BIJLAGE

II